

Vem lever i Arktis? Åk 4-6

Övergripande kunskapsmål

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier, i samhällsliv och vardagsliv,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling,
- har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

Betygsgrundande förmågor

Övningen kan bidra till att utveckla förmågan att:

- använda kunskaper i biologi/kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, miljö och samhälle, hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet, använda biologins/kemins begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara biologiska/kemiska samband i naturen och samhället (Bi/Ke),
- analysera hur naturens egna processer och människors verksamheter formar och förändrar livsmiljöer i olika delar av världen, utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen, göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor, teorier, metoder och tekniker, och värdera lösningar på olika miljö- och utvecklingsfrågor utifrån överväganden kring etik och hållbar utveckling (Ge),
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift, söka information från olika källor och värdera dessa (Sv).
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap, undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder (Bl).

Centralt innehåll

Ämnesinnehåll som tas upp i övningarna:

Bi: Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft. Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske. Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön. Naturen som resurs för rekreation och upplevelser och vilket ansvar vi har när vi nyttjar den. Livets utveckling och organismers anpassningar till olika livsmiljöer.

Ke: Fossila och förnybara bränslen. Deras betydelse för energianvändning och påverkan på klimatet.

Ge: Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och fossila bränslen. Var på jorden olika resurser finns och vad de används till. Vattnets betydelse, dess fördelning och kretslopp. Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling. Namn och läge på övriga Europas länder samt viktigare öar, vatten, berg, regioner och orter. Topografiska och tematiska kartor.

Sv: Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Bl: Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text. Undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder.

